

**Положення про
обов'язки членів №1-7**

**Міжнародна федерація
бухгалтерів**

The mission of the International Federation of Accountants (IFAC) is to serve the public interest, strengthen the accountancy profession worldwide and contribute to the development of strong international economies by establishing and promoting adherence to high-quality professional standards, furthering the international convergence of such standards and speaking out on public interest issues where the profession's expertise is most relevant.

The IFAC Board approved the Statements of Membership Obligations (SMOs) for issue in March 2004. The SMOs clarify and strengthen IFAC's membership obligations and seek to enhance the performance of accountants worldwide.

The SMOs will serve as the foundation for IFAC's Membership Compliance Program, which will assist IFAC, its members and others in identifying successes and challenges in convergence towards international standards and regulation.

Copies of this paper may be downloaded free of charge from the IFAC website at <http://www.ifac.org>.

International Federation of Accountants
545 Fifth Avenue, 14th Floor
New York, NY 10017 USA
Fax 212-286-9570

Copyright © April 2004 by the International Federation of Accountants (IFAC). All rights reserved. Used with permission. Contact Permissions@ifac.org for permission to reproduce, store or transmit this document.

These Statements of Membership Obligations of the IFAC Board, published by the International Federation of Accountants (IFAC) in April 2004 in the English language, were translated into Ukrainian by the Ukrainian Association of Certified Accountants and Auditors with the support of the United States Agency for International Development (USAID) Ukraine Accounting Reform Project in September 2005, and are used with the permission of IFAC. The process for translating the Statements of Membership Obligations was considered by IFAC and the translation was conducted in accordance with "Policy Statement—Translation of Standards and Guidance Issued by IFAC." The approved text of all Statements of Membership Obligations is that published by IFAC in the English language.

ISBN: 1-931949-30-1

Місія МФБ – служити інтересам суспільства, зміцнювати світову бухгалтерську професію та робити внесок у розвиток сильних національних економічних систем, зорієнтованих на міжнародні економічні відносини, встановлюючи та сприяючи дотриманню високоякісних професійних стандартів, поглиблюючи зближення таких стандартів в міжнародному масштабі, а також висловлюючи думку щодо суспільно важливих питань, що входять до безпосередньої компетенції бухгалтерської професії.

Положення про обов'язки членів (Положення) були затверджені до публікації Правлінням МФБ у березні 2004 року. Положення роз'яснюють та уточнюють обов'язки членів МФБ, сприяючи підвищенню ефективності роботи бухгалтерів в усьому світі.

Положення стануть основою для Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, що допоможе МФБ, її членам та іншим особам визначити успіхи та проблеми під час формування єдиних міжнародних стандартів і нормативних актів.

Ці Положення можна безкоштовно завантажити з веб-сайта МФБ: <http://www.ifac.org>.

International Federation of Accountants
545 Fifth Avenue, 14th Floor
New York, NY 10017 USA
Fax 212-286-9750

Авторське право © квітень 2004 р. Міжнародна федерація бухгалтерів. Усі права застережені. Використано з дозволу. За дозволом на відтворення, зберігання або передачу цього документу звертайтеся за електронною адресою: permissions@ifac.org.

Положення про обов'язки членів МФБ, затверджені Правлінням МФБ і видані Міжнародною федерацією бухгалтерів (МФБ) у квітні 2004 року англійською мовою, перекладені українською мовою Українською асоціацією сертифікованих бухгалтерів і аудиторів за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) – Проект реформи бухгалтерського обліку в Україні – у вересні 2005 року і використовуються з дозволу МФБ. Опис процесу перекладу Положень про обов'язки членів розглядався МФБ, і переклад здійснювався відповідно до „Положення про переклад стандартів та інструкцій, виданих МФБ”. Затвердженим текстом усіх Положень про обов'язки членів МФБ є текст, надрукований МФБ англійською мовою.

	Сторінки
Супровідний меморандум до Положень про обов'язки членів.....	5
Положення про обов'язки членів №1 «Забезпечення якості»	8
Положення про обов'язки членів №2 «Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів та інші інструкції Комітету з освіти»	20
Положення про обов'язки членів №3 «Міжнародні стандарти, що відповідають положенням про практику та інші документи РМСБО»	23
Положення про обов'язки членів №4 «Кодекс етики МФБ для професійних бухгалтерів»	26
Положення про обов'язки членів №5 «Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі та інші інструкції КДС».....	33
Положення про обов'язки членів №6 «Розслідування порушень і застосування дисциплінарних стягнень»	36
Положення про обов'язки членів №7 «Міжнародні стандарти фінансової звітності»	44

СУПРОВІДНИЙ МЕМОРАНДУМ ДО ПОЛОЖЕНЬ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ

Вступ

Положення про обов'язки членів (ПОЧ або Положення) випускаються Правлінням Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) і містять чіткі вимоги до існуючих та потенційних організацій-членів МФБ, виконання яких забезпечить високу якість діяльності професійних бухгалтерів. У Положеннях описані обов'язки організацій-членів МФБ з підтримки роботи МФБ, Ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, а також обов'язки, пов'язані з забезпеченням якості, проведенням розслідування порушень і застосуванням дисциплінарних стягнень.

Положення є основою Програми контролю за виконанням обов'язків членів МФБ, розробленої цією організацією. Організації-члени МФБ повинні будуть самостійно оцінювати дотримання ними норм кожного Положення, а також чинних стандартів, порівнюючи їх з відповідними стандартами МФБ.

Сфера застосування

Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи норми цього Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, який, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Положення не поширюються на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку та впровадження цих Положень.

Максимум зусиль

Ці Положення вимагають, щоб організації-члени МФБ докладали максимум зусиль для виконання своїх обов'язків. Вважається, що організація-член МФБ докладає «максимум зусиль», якщо вона реально не могла зробити більше, ніж зробила чи робить, виконуючи конкретний обов'язок членів МФБ.

Не зважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність та можливість застосування вимог, передбачених Положеннями, до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Крім цього, при оцінці дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від виконання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою пояснити причини невиконання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень і не дає задовільного пояснення причин недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене, або вона може бути виключена з членів МФБ.

Оцінюючи дотримання цих Положень, МФБ буде розглядати поточні проекти та ініціативи на рівні встановлення стандарту, які можуть вплинути на структуру чи зміст діючих стандартів. Належним чином буде враховуватися потенційний вплив на діяльність зі встановлення національних стандартів, а також період часу, необхідний для зміни структури і змісту стандартів. Організація-член МФБ вважається такою, що виконує свої обов'язки, доки існує узгоджений план заходів щодо дотримання вимог і графік його виконання, а також демонструється успішне виконання цього плану.

Важливо розуміти, що організації-члени МФБ можуть дотримуватись вимог кожного з цих Положень, навіть якщо деякі або усі функції, передбачені цими Положеннями, доручені державним, регулюючим або іншим органам. У цьому випадку члени МФБ зобов'язані докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цих Положень і, якщо необхідно, сприяти їм у цьому.

Напівжирний та звичайний шрифт

Положення були оформлені за правилами підготовки проектів Міжнародної ради зі стандартів аудиту та надання впевненості (МРСАНВ), що регулює використання напівжирного та звичайного шрифту. Це означає, що для того, щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з повним текстом Положень, включаючи пояснювальний та інший матеріал, що міститься в них.

Зараз МРСАНВ вивчає правила підготовки проектів. Ґрунтуючись на результатах аналізу МРСАНВ та інших рекомендаціях, Правління МФБ, може переглянути правила, згідно з якими ці Положення були оформлені.

Зміст Положень

ПОЛОЖЕННЯ №1: «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ»

Предмет

Положення №1 застосовується організаціями-членами МФБ щодо програм перевірки забезпечення якості, призначених для їхніх членів, що виконують певні завдання з аудиту фінансової звітності. Це Положення застосовується незалежно від того, чи здійснюються такі програми організаціями-членами МФБ від свого імені, від імені бухгалтерської професії, від імені державних, регулюючих або інших органів, або вони здійснюються іншою організацією.

Стандарти контролю якості

Положення №1 вимагає, щоб організації-члени МФБ встановили та опублікували стандарти та посібник з контролю якості, що зобов'язують фірми запровадити систему контролю якості у відповідності з Міжнародним стандартом контролю якості (МСКЯ) №1.

Нормативні документи на цю тему

Положення про міжнародну професійну практику (ПМПП) №1 «Забезпечення якості професійних послуг» було видане Радою МФБ у серпні 1999 р. Після набрання чинності, Положення про обов'язки членів №1 замінить ПМПП №1.

Положення №2: «МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА ІНШІ ІНСТРУКЦІЇ КОМІТЕТУ З ОСВІТИ»

Предмет

У Положенні №2 наводяться обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів освіти для професійних бухгалтерів (МСО), Міжнародних інструкцій з освіти (МІО) та Міжнародних доповідей з питань освіти професійних бухгалтерів (МДО), виданих Комітетом МФБ з освіти. Це Положення застосовується незалежно від того, ким випускаються стандарти: організаціями-членами МФБ або іншою організацією.

Положення №3: «МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ, ЩО ВІДПОВІДАЮТЬ ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ПРАКТИКУ ТА ІНШИМ ДОКУМЕНТАМ МРСАНВ»

Предмет

У Положенні №3 наводяться обов'язки організацій-членів МФБ щодо стандартів контролю якості, аудиту та надання впевненості, призначених для їхніх членів. Це Положення застосовується незалежно від того, ким випускаються стандарти: організаціями-членами МФБ або іншою організацією.

Положення №4: «КОДЕКС ЕТИКИ МФБ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ»

Предмет

У Положенні №4 наводяться обов'язки організацій-членів МФБ щодо Кодексу етики МФБ для професійних бухгалтерів (Кодекс МФБ) та інших постанов, виданих Комітетом МФБ з питань етики.

Кодекс МФБ для професійних бухгалтерів

Положення №4 було підготовлено з урахуванням застосування чинного Кодексу МФБ, що служить моделлю, на якій ґрунтуються національні положення з етики. У липні 2003 року Рада МФБ затвердила деякі зміни Кодексу МФБ для публікації, які змінюють нормативну силу Кодексу. Серед запропонованих виправлень є наступне положення: «Жодній організації-членові МФБ або фірмі не дозволяється застосовувати менш суворі стандарти порівняно з нормами, передбаченими в Кодексі МФБ. Втім, якщо законодавчий або нормативний акт забороняє організаціям-членам МФБ або фірмам дотримуватись визначених Положень Кодексу МФБ, вони повинні дотримуватись решти положень чинного Кодексу МФБ».

Після випуску останньої редакції Кодексу це Положення буде переглянуте та змінене відповідно до зміненого статусу Кодексу.

Нормативні документи на цю тему

Програмні заяви Ради: «Передмова до етичних вимог (назва організації-члена МФБ)» та «Впровадження та забезпечення дотримання етичних вимог» були видані Радою МФБ у листопаді 1990 р. та в січні 1998 р. відповідно. Після набрання чинності, Положення №4 про обов'язки членів замінить ці заяви.

Положення №5: «МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ТА ІНШІ ІНСТРУКЦІЇ КДС»

Предмет

У Положенні №5 наводяться обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС) та інших норм, які розробляються Комітетом МФБ з питань державного сектору (КДС).

Положення №6: «РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ ТА ДИСЦИПЛІНАРНІ СТЯГНЕННЯ»

Предмет

Положення №6 застосовується організаціями-членами МФБ при розслідуванні фактів порушень професійних обов'язків та застосуванні дисциплінарного стягнення, у тому числі порушень професійних стандартів та правил членства фізичними особами – членами організацій, що входять до складу МФБ (і якщо це допускається національним законодавством та практикою, фірмами-членами таких організацій). У Положенні №6 відзначається, що юридичні системи різних країн багато в чому відрізняються одна від одної. Крім цього, у Положенні №6 наводяться занижені вимоги, що дозволяє організаціям-членам МФБ дотримуватись Положення №6 у тих країнах, де процес розслідування порушень і застосування дисциплінарного стягнення цілком, або головним чином, доручений державному або іншому зовнішньому органу.

Положення №7: «МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ»

Предмет

У Положенні №7 наводяться обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), виданих Радою згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №1

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

ЗМІСТ

	Параграфи
Вступ	1-3
Визначення	4
Обсяг Програми перевірки забезпечення якості	5-10
Стандарти контролю якості	11-12
Інші інструкції з контролю якості	13-14
Структура Програми перевірки забезпечення якості	15-19
Періодичність перевірки	20-27
Процедури групи перевірки забезпечення якості	28-31
Документація	32-35
Група перевірки забезпечення якості	36-51
Звітність	52-56
Заходи з виправлення недоліків і дисциплінарні стягнення	57-62
Дата набрання чинності	63

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ щодо програм перевірки забезпечення якості, призначених для їхніх власних членів, які виконують певні аудиторські завдання з перевірки фінансової звітності. Це Положення застосовується незалежно від того, чи здійснюють організацій-члени МФБ такі програми від свого імені, від імені професії, від імені державних, регулюючих або інших органів, чи такі програми здійснюються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених цим Положенням, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організацій-члени МФБ повинні (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цього Положення та (б) якщо необхідно, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо програм перевірки забезпечення якості. Щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні та інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних та асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, який, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів та сферу діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку та впровадження цього Положення.

Незважаючи на те, що Положення поширюється на дійсних і асоційованих членів та при оцінці рівня дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність та особливості застосування вимог Положення щодо кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організацій-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених Положенням, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати невиконання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень та не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Організація-член МФБ відповідає за впровадження програм перевірки забезпечення якості в організаціях, що входять до її складу, тільки тією мірою, якою ці організації виконують аудиторські завдання в країні або країнах, зазначених організацією як місце реєстрації (у заяві про прийом до членів МФБ).

Вступ

1. Контроль якості аналізується на трьох рівнях: аудиторського завдання, фірми та організацій-члена МФБ.
2. Рада з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСНВ) встановлює стандарти та вказівки щодо політики та процедур контролю якості:
  - (а) при виконанні окремих видів завдань (наприклад, Міжнародний стандарт аудиту №220 (МСА 220) „Контроль якості аудитів історичної фінансової інформації”) і
  - (б) при виконанні обов'язків фірми, пов'язаних з забезпеченням функціонування системи контролю якості аудитів і аналітичних оглядів історичної фінансової інформації, а також завдань з надання впевненості та інших супутніх послуг (Міжнародного стандарту з контролю якості №1 (МСКЯ 1): „контроль якості у фірмах, що виконують аудити та огляди історичної фінансової інформації, а також завдання з надання впевненості і супутніх послуг”).
3. Це Положення визначає обов'язки організацій-членів МФБ щодо програм перевірки забезпечення якості, призначених для тих членів організацій-членів МФБ, які виконують визначені завдання з аудиту фінансової звітності.

Визначення

Терміни, що використовуються у цьому Положенні, мають такі значення:

- (а) «Максимум зусиль» - Організація-член МФБ докладає «максимум зусиль», якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ;
- (б) «Фірма»* - приватний підприємець, товариство, корпорація або інше підприємство, що об'єднує професійних бухгалтерів;
- (в) «Лістингова компанія» – компанія, акції чи боргові зобов'язання якої котируються або зареєстровані на визнаній фондовій біржі або допущені до торгів на ринку відповідно до правил визнаної фондової біржі чи іншої рівнозначної організації;
- (г) «Член» - член організації, що входить до складу МФБ; означає фізичних осіб, що обіймають посаду партнера у фірмах, або фірми;
- (д) «Професійні стандарти» - стандарти РМСАГ з виконання аудиторських завдань відповідно до визначення в «Передмові до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, надання впевненості та супутніх послуг», а також відповідні етичні вимоги, що зазвичай включають частини А і Б Кодексу етики МФБ для професійних бухгалтерів (Кодексу МФБ) і відповідні національні етичні вимоги.
- (е) «Партнер»* - будь-яка особа, наділена повноваженнями укласти угоди від імені компанії щодо виконання завдання з надання професійних послуг;
- (ж) «Перевірка забезпечення якості» – перевірка, метою якої є визначити, (і) чи проходить член організації (партнер) перевірку або чи має член організації (фірма) адекватну систему контролю якості, (ii) чи виконує її вимоги та (iii) чи дотримується при виконанні завдань професійних стандартів, а також правових і нормативних вимог;
- (з) «Група перевірки забезпечення якості» – особи (у тому числі керівник групи перевірки забезпечення якості), яких наймає або залучає до роботи за контрактом організація-член МФБ або член цієї організації з метою проведення перевірки забезпечення якості;
- (и) «Керівник групи перевірки забезпечення якості» - досвідчений професійний бухгалтер, якого наймає або залучає до роботи за контрактом організація-член МФБ для керівництва перевіркою забезпечення якості.

---

* Згідно з визначенням МСКЯ 1, що було опубліковане в лютому 2004 р.

- (й) «Система контролю якості»^{*} – положення, розроблені для того, щоб надати фірмі достатню впевненість щодо (і) дотримання самою фірмою та її співробітниками професійних стандартів, а також нормативних та правових вимог, (ii) доцільності подання фірмою або партнером звітів за цих обставин та необхідності процедур, застосованих з метою впровадження та контролю ними виконання таких положень.

Обсяг Програми перевірки забезпечення якості

5. Організація-член МФБ повинна забезпечити запровадження обов'язкової програми перевірки забезпечення якості для організацій-членів, які проводять аудиторські перевірки фінансової звітності, як мінімум, лістингових компаній. Організація-член МФБ повинна встановити й опублікувати критерії, згідно з якими визначається необхідність перевірки в рамках цієї програми інших аудитів фінансової звітності; перевірки забезпечення якості підлягають будь-які аудиторські завдання, що відповідають цим критеріям.
6. Якщо будь-яка функція цього Положення виконується державними, регулюючими або іншими органами, організації-члени МФБ зобов'язані
  - (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цього Положення та
  - (б) сприяти їм в цій роботі, якщо необхідно.
7. Крім цього, організація-член МФБ повинна вивчити обсяг таких програм перевірки забезпечення якості. Якщо обсяг програми істотно менше, ніж сфера застосування вимог цього Положення, організація-член МФБ повинна встановити програму для перевірки тих аспектів цього Положення, що не входять до програми, встановленої державними, регулюючими або іншими органами, яким доручені такі функції.
8. МФБ вважає за доцільне проводити перевірку широкого спектру професійних послуг, які надаються професійними бухгалтерами в рамках програм перевірки забезпечення якості, обсяг яких відповідає характеру цих послуг. Таким чином, МФБ вітає збільшення організаціями-членами обсягу програм перевірки забезпечення якості, щоб охопити якомога ширший спектр професійних послуг. Однак, в інтересах суспільства були визначені види завдань, які повинні обов'язково підлягати перевірці забезпечення якості. Критерії або фактори ризику для підбору завдань, що підлягають обов'язковій перевірці, визначаються організаціями-членами МФБ. Оскільки суспільство все більше покладається на аудит фінансової звітності лістингових компаній, обов'язкова програма перевірки забезпечення якості повинна, як мінімум, поширюватися на такі завдання.
9. При розширенні списку завдань, що підлягають перевірці забезпечення якості, використовуються такі критерії:
  - кількість та спектр зацікавлених осіб, що використовують аудиторський висновок в ході прийняття рішень;
  - рівень зацікавленості суспільства суттю питання та аудиторським висновком, або можливість вплинути на довіру громадськості до суспільних установ та державних органів.
10. Відповідальність за впровадження належної системи контролю якості покладена на кожну окрему фірму. Організація-член МФБ вимагає, щоб її члени (а) дотримувались кодексу етики (такий як Кодекс етики МФБ¹) та (б) запроваджували систему контролю якості виконання аудиторських завдань відповідно до МСКЯ 1 і МСО 220.

^{*} Згідно з визначенням МСКЯ 1, опублікованим в лютому 2004 р.

¹ В червні 2003 р. Правління МФБ винесло на обговорення зміни Кодексу МФБ. Зміни, що пропонуються, змінюють нормативну силу Кодексу МФБ. Серед змін є таке положення: «Жодній організації-члену МФБ чи фірмі не дозволяється застосовувати менш суворі стандарти, аніж норми, передбачені в Кодексі МФБ. Однак, якщо організаціям-членам МФБ або фірмам законодавчим чи нормативним актом забороняється дотримуватися певних положень Кодексу МФБ, то вони повинні дотримуватися інших положень цього Кодексу МФБ». Коли Кодекс буде виданий в остаточній редакції, це Положення буде приведене у відповідність зі зміненням статусом Кодексу.

Стандарти контролю якості

- 11. Організація-член МФБ повинна встановити й оприлюднити стандарти контролю якості та інструкції, які вимагають, щоб фірми впровадили систему контролю якості відповідно до МСКЯ 1.**
12. Відповідальність за впровадження положень та процедур, що відповідають вимогам МСКЯ 1, покладається на кожну окрему фірму. Організація-член МФБ встановлює програму перевірки забезпечення якості, що буде контролювати дотримання цих положень і процедур.

Інші інструкції з контролю якості

- 13. Організація-член МФБ повинна допомогти своїм членам:**

- (а) зрозуміти цілі контролю якості;
- (б) впроваджувати та забезпечувати функціонування відповідних систем контролю якості.

14. Допомога може надаватися в різних формах залежно від потреб конкретної країни:

- Розробка інструкцій з комплексних програм Постійного підвищення кваліфікації (ППК). Такі інструкції можуть включати (а) інструкції з планування чи оцінки адекватності внутрішньофірмового навчання або (б) обов'язкові програми ППК, затверджені організацією-членом МФБ або національним органом ліцензування.
- Здійснення програм ППК для фірм, що не мають коштів для розробки внутрішньої програми власними силами, у тому числі програм, спеціально спрямованих на впровадження положень і процедур контролю якості.
- Надання інструкцій з проведення ефективних програм внутрішньої перевірки.
- Реалізація добровільних програм, що дозволяють фірмам отримати незалежну, конфіденційну оцінку своїх положень та процедур з контролю якості, крім будь-якої офіційної програми перевірки забезпечення якості. Давати таку оцінку може фірма, співробітники організації-члена МФБ або особи, рекомендовані організацією-членом.

Структура Програми перевірки забезпечення якості

- 15. Об'єктом програми перевірки забезпечення якості може бути або фірма, або партнер, відповідно до рішення організації-члена МФБ.**

- (а) Якщо об'єктом програми перевірки забезпечення якості є фірма, то програма повинна бути побудована таким чином, щоб забезпечити достатню впевненість в тому, що
  - (і) фірма має адекватну систему контролю якості своєї діяльності з проведення аудитів фінансової звітності лістингових компаній (та інших організацій або завдань, визначених організацією-членом МФБ);
  - (ii) фірма дотримується вимог цієї системи, а також
  - (iii) фірма та групи з виконання завдань дотримувалися професійних стандартів, а також правових та нормативних вимог при виконанні аудитів фінансової звітності, відібраних для перевірки.
- (б) Якщо об'єктом програми перевірки забезпечення якості є партнер, то програма повинна бути зроблена таким чином, щоб забезпечити достатню впевненість відносно того, що
  - (і) партнер підлягає перевірці в рамках адекватної системи контролю якості, що охоплює практику фірми партнера з виконання аудитів фінансової звітності лістингових компаній (та інших організацій або завдань, визначених організацією-членом МФБ),

(ii) партнер дотримується вимог цієї системи, а також

(iii) партнер дотримувався професійних стандартів, а також правових та нормативних вимог під час проведення аудитів фінансової звітності, відібраних для перевірки.

16. Якщо об'єктом програми перевірки забезпечення якості є фірма, то для того, щоб зробити висновок про дотримання фірмою професійних стандартів та нормативних і правових вимог щодо виконаних аудиторських завдань, у ході перевірки необхідно враховувати роботу окремих партнерів. Якщо об'єктом програми перевірки є партнер, то для того, щоб зробити висновок про адекватність системи контролю якості та про дотримання фірмою вимог цієї системи, у ході перевірки необхідно враховувати також систему контролю якості фірми партнера.
17. При оцінці адекватності системи контролю якості фірми, організація-член МФБ вважає, що елементи системи контролю якості поширюються на всю фірму, та не обов'язково враховуватимуть специфіку кожного виду завдання. Однак фірма може розробити додаткові положення та встановити вимогу про виконання додаткових процедур з аудиту фінансової звітності лістингових компаній.
- 18. Організація-член МФБ повинна опублікувати опис обсягу та структури своєї програми перевірки забезпечення якості і пов'язаних з ними процедур, що повинні виконувати групи перевірки.**
19. Організація-член МФБ включає у свої інструкції з програми перевірки такі процедури:
- Обов'язкове навчання груп перевірки забезпечення якості і визначення, чи проходять вони таке навчання.
  - Оцінка незалежності членів груп перевірки.
  - Визначення, чи мають групи перевірки технічні навички і знання, що відповідає досвід і повноваження, щоб компетентно виконувати перевірки.
  - Оцінка дотримання Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (Міжнародних стандартів фінансової звітності або Стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі) і Міжнародних стандартів аудиту тією мірою, якою такі стандарти застосовуються при виконанні завдань, включених в обсяг перевірки.
  - Оцінка заходів щодо виправлення недоліків, проведених членом організації за результатами попередніх перевірок забезпечення якості.
  - Опис виконання процедур перевірки таким чином, щоб організація-член МФБ або наглядовий орган могли об'єктивно оцінити, чи виконувалися перевірки забезпечення якості з належною увагою та згідно з необхідними стандартами.
  - Повідомлення висновків за результатами перевірки відповідним особам таким чином, щоб допомогти тим, хто проходить перевірку, (а) визначити і здійснити будь-які заходи щодо виправлення недоліків і (б) внести інші бажані зміни з метою вдосконалення положень та процедур з контролю якості.
  - При необхідності запровадження додаткових коригувальних, навчальних або контрольних процедур, які забезпечують об'єктивне і послідовне відношення до кожного члена організації.
  - Застосування дисциплінарних стягнень до тих членів, що відмовляються співпрацювати при проведенні перевірки, не здійснюють заходів щодо виправлення недоліків, або виконують роботу з такими серйозними недоліками, які не можна виправити з допомогою спеціальних заходів або навчання.
  - Дотримання конфіденційності інформації клієнта.

Періодичність перевірки

20. Організація-член МФБ повинна відбирати членів для проходження перевірки на основі періодичності або рівня ризику. Організація-член МФБ повинна забезпечити розгляд в процесі відбору усіх фірм або партнерів, що виконують аудит фінансової звітності.

Підхід на основі періодичності

21. Організації-члени МФБ, що вибирають підхід на основі періодичності, повинні:

- (а) встановити максимальний період між перевірками у фірмі – 3 роки, а також
  - (б) враховувати якість та ефективність програми внутрішньої перевірки, що діє у фірмі партнера, якщо об'єктом перевірки забезпечення якості є партнер.
22. Періодичність перевірки партнерів визначається організацією-членом МФБ. При визначенні періодичності враховується частотність перевірки партнера в рамках внутрішньої програми контролю, що діє у фірмі, і виконувані процедури.
23. Іноді перевіряти одних членів слід частіше, ніж інших. Наприклад, періодичність перевірки можна скоротити, якщо результати попередньої перевірки були незадовільними. Якщо буде необхідно, організація-член МФБ встановлює додаткові критерії для визначення обставин, за яких перевірки проводяться частіше.

Підхід на основі ризику

24. Організації-члени МФБ, що обирають підхід на основі ризику, у ході відбору фірми або партнера для перевірки повинні враховувати різні фактори ризику. Організації-члени МФБ повинні забезпечити розумну періодичність перевірки фірм і партнерів, навіть якщо їхня перевірка не проводиться на основі факторів ризику.
25. Приклади факторів ризику:
- (а) кількість лістингових клієнтів.
  - (б) кількість організацій, що представляють інтерес для суспільства.
  - (в) результати попередніх перевірок контролю якості, у тому числі;
    - (і) невиконання вимог з Постійного підвищення кваліфікації
    - (ii) порушення правил незалежності, або
    - (iii) недоліки в структурі або при виконанні вимог системи контролю якості, що діє у фірмі.

Інші міркування

26. Як правило, перевіріці підлягають завершені аудити фінансової звітності, за результатами яких надавалися аудиторські висновки, за періоди, які закінчуються протягом періоду, що перевіряється. Якщо пізніше аудиторський висновок був наданий під час перевірки завдання, розглядатиметься питання щодо перевірки цього аудиту.
27. Якщо протягом або після періоду, що перевіряється, аудиторська фірма, що проходить перевірку (а) здійснила значне придбання практики іншої фірми або її частини, або (б) позбавилася значної частини своєї практики, то перед початком проведення перевірки група перевірки консультується з організацією-членом щодо обсягу перевірки забезпечення якості або інших можливих дій.

Процедури групи перевірки забезпечення якості

28. Організація-член МФБ повинна вимагати, щоб процедури, виконувані групами перевірки, базувались на опублікованих інструкціях організації-члена МФБ. Такі процедури повинні передбачати перевірку робочих документів за аудиторським завданням та обговорення питань з відповідними посадовими особами.

29. Процедури, виконувані в ході перевірки, повинні включати:

- оцінку системи контролю якості практики з проведення аудитів фінансової звітності лістингових компаній;
- достатню перевірку положень і процедур з контролю якості та перевірки робочих документів за завданням з метою оцінки:
  - (і) функціонування цієї системи контролю якості та дотримання її вимог;
  - (ii) дотримання професійних стандартів, а також нормативних і правових вимог щодо аудитів фінансової звітності.

30. Перевірка робочих документів за аудиторським завданням повинна передбачати оцінку:

- наявності й ефективності системи контролю якості, впровадженої членом організації, а також виконання самого завдання;
- дотримання професійних стандартів, а також нормативних і правових вимог;
- достатності та доречності доказів, що знайшли відображення у робочих документах;
- доречності виданих аудиторських висновків за цих обставин, на основі зазначених вище даних.

31. Під час перевірки забезпечення якості група з перевірки може розглянути можливість виконання наступних процедур:

- Досить добре зрозуміти:
  - характер та обсяг аудиторської практики члена організації та методики що використовується,
  - структура системи контролю якості,
  - внутрішні положення та процедури з етики та незалежності,
  - положення та процедури з навчання.
- Перевірити ефективність контрольних процедур члена організації за період, який перевіряється, та визначити, чи може перевіряючий покладатися на ці процедури, використовуючи як доказ результати перевірки висновків, зроблених на основі контрольних процедур за відповідний період. Може бути корисно проводити перевірку забезпечення якості паралельно з контрольними процедурами самого члена організації.
- Перевірити, наскільки виконання аудитів фінансової звітності відповідає вимогам системи контролю якості члена організації.
- Переглянути адекватність обсягу перевірки на основі отриманих результатів, щоб визначити, чи слід виконувати додаткові процедури для того, щоб підтвердити або скласти висновок.
- Провести заключне спільне засідання для обговорення результатів, висновків і рекомендацій групи перевірки забезпечення якості, а також виду звіту, що буде виданий.
- Надати висновки та рекомендації з виправлення недоліків.

Документація

32. Група перевірки забезпечення якості повинна документально зафіксувати:

- (а) докази, що підтверджують звіт групи перевірки,
- (б) факт того, що перевірка виконувалася відповідно до інструкцій організації-члена МФБ.

33. Документація ведеться групою перевірки для підтвердження виконаної роботи, виявлених фактів, обґрунтування своїх рекомендацій і висновків. Інструктаж групи з питань підготовки документації (програм, контрольних таблиць і т.д.), а також її збереження і використання, проводить керівник групи перевірки забезпечення якості.
34. У ході перевірки група:
- (а) відображає в документах план перевірки, обсяг виконаної роботи, зроблені висновки та зауваження, висловлені вищому керівництву, що вважаються не настільки значними, щоб включати їх до складу виявлених фактів;
  - (б) оцінює характер, причину, структуру, обсяг і значення будь-яких недоліків у конструкції системи якості контролю у фірмі і дотримання самою фірмою вимог цієї системи;
  - (в) оцінює характер, причину, структуру, обсяг і значення будь-яких недоліків у проведенні завдання; а також
  - (г) узагальнює висновки.
35. Організація-член МФБ повинна визначити термін, протягом якого зберігається вся документація з перевірки після закінчення самої перевірки забезпечення якості. Цей термін має бути достатнім для здійснення організацією-членом МФБ або її наглядовим органом, якщо такий створений, нагляду за процесом перевірки забезпечення якості.

Група перевірки забезпечення якості

Навички та компетентність

36. Для виконання очікуваної від них роботи члени групи перевірки повинні володіти компетентністю, що включає:
- (а) належну професійну освіту;
  - (б) досвід роботи за фахом; а також
  - (в) спеціальне навчання з виконання перевірок забезпечення якості.
37. Члени групи перевірки забезпечення якості повинні мати сертифікат або диплом, наявність якого вимагає організація-член МФБ.
38. Відповідальні за відбір до групи перевірки забезпечення якості розглядають сфери компетентності й галузі знань, необхідні для проведення перевірки, у тому числі:
- розуміння професійних стандартів, а також законодавчих та нормативних актів;
  - розуміння інструкцій, розроблених організацією-членом МФБ для проведення перевірок забезпечення якості;
  - розуміння та практичний досвід виконання аудиторських завдань та перевірок завдяки навчанню та участі в них;
  - необхідні технічні знання, включаючи знання інформаційних технологій;
  - знання конкретних галузей промисловості;
  - здатність застосовувати професійне судження.
39. Особи, відібрані як керівники та члени груп перевірки забезпечення якості, повинні мати бездоганну репутацію серед представників професії. Фізична особа не може виступати в якості перевіряючого з питань забезпечення якості в тому випадку, якщо його професійна діяльність була певним чином обмежена регулюючим органом, професійною організацією або правоохоронним органом, доки таке обмеження не буде зняте.
40. Група перевірки забезпечення якості повинна складатися з необхідної для здійснення перевірки кількості перевіряючих, здатних завершити проект у розумний термін.

Керівник групи перевірки забезпечення якості

41. Для кожного завдання з перевірки забезпечення якості повинен бути призначений керівник групи перевірки. Керівник групи перевірки повинен:
- (а) контролювати хід перевірки,
  - (б) повідомляти про висновки групи керівництву організації та
  - (в) складати звіт про перевірку забезпечення якості.
42. Керівник групи перевірки забезпечення якості бере активну участь в плануванні перевірки та в заключному засіданні керівництва організації. Керівник групи перевірки забезпечення якості бере участь в обговоренні висновків з істотних питань і взаємодіє з організацією і групою під час проведення перевірки забезпечення якості.
43. Для того, щоб оволодівати новими знаннями та залишатись компетентним в галузі проведення перевірки забезпечення якості, керівник групи перевірки відвідує навчальні курси з проведення перевірок, затверджені організацією-членом МФБ.

Етичні вимоги

44. Організація-член МФБ, разом із групою перевірки, повинна розглянути фундаментальні принципи, викладені в Кодексі МФБ (крім відповідних національних кодексів етики) щодо проведення перевірки групою перевірки забезпечення якості.
45. Під час відбору до групи перевірки для конкретного завдання з перевірки забезпечення якості, відповідальні за відбір та затвердження групи повинні розглянути, чи встановлена незалежність керівника та кожного члена групи перевірки. Очікується, що члени групи перевірки не будуть залежати від члена організації та його клієнтів, відібраних для перевірки.
46. Питання про незалежність розглядається в Кодексі МФБ у зв'язку з завданнями з надання впевненості. Навіть якщо звіт групи перевірки забезпечення якості може і не відноситись до звітів про надання впевненості, це Положення вимагає незалежності членів групи перевірки.
47. **Взаємні перевірки забезпечення якості рівними фірмами не допускаються.** Однак, надання групами перевірки та організаціями взаємних послуг не порушує незалежності за умови, що вартість таких послуг не є істотною для обох сторін, а послуги не є невід'ємною частиною системи контролю якості організації.
48. Якщо занепокоєність загрозою незалежності групи перевірки забезпечення якості не знімається в результаті застосування належних захисних механізмів всіма сторонами, призначається інша група перевірки забезпечення якості.

Конфіденційність

49. Як передбачено в Кодексі МФБ або відповідних національних кодексах етики, організація-член МФБ повинна звільнити своїх членів від обов'язку зберігати конфіденційність професійної інформації клієнта стосовно робочих документів за аудиторського завдання з метою перевірки забезпечення якості.
50. Група забезпечення перевірки якості повинна дотримуватись правил конфіденційності, аналогічних правилам, встановленим для професійних бухгалтерів, що проводять аудити фінансової звітності.
51. Зберігати професійну конфіденційність зобов'язані (а) всі, хто працює або працював у відповідних регулюючих або компетентних органах, які відповідають за виконання та нагляд за програмою перевірки забезпечення якості та (б) усі члени відповідної системи нагляду.

Звітність

52. Після виконання кожного завдання з перевірки забезпечення якості, керівник групи перевірки повинен підготувати письмовий звіт. Звіт має складатись з наступних елементів:
- Інструкції, що застосовувалися групою, та згідно з якими проводилася перевірка забезпечення якості (див. параграф 18).
  - Якщо об'єктом програми перевірки забезпечення якості є фірма, то висновок щодо того:
    - чи відповідає система контролю якості фірми вимогам стандартів контролю якості, викладених у параграфі 11, і
    - чи дотримувалась фірма вимог своєї системи контролю якості протягом періоду, що перевіряється.
  - Якщо об'єктом програми перевірки забезпечення якості є партнер, то надається висновок щодо того:
    - чи проходив партнер перевірку в рамках системи контролю якості, що відповідає вимогам стандартів контролю якості, зазначеним у параграфі 11,
    - чи дотримувався партнер у фірмі усіх вимог системи внутрішнього контролю протягом періоду, що перевіряється.
  - Причини негативних висновків по зазначених вище питаннях.
  - Рекомендації з удосконалювання, як на рівні усієї фірми, так і на рівні завдань.
53. Форма звіту та характер висновку (наприклад, думка та обмежений рівень впевненості) визначаються організацією-членом МФБ.
54. Член організації, що перевіряється, повинен вчасно надавати письмову відповідь на звіт і висновки групи перевірки забезпечення якості, у якому наводяться заплановані заходи та очікувані терміни їхнього виконання або впровадження. Таку відповідь варто надсилати групі перевірки або її організації-члену МФБ. Очікувані терміни виконання повинні бути реальним та погодженими з членом, групою перевірки забезпечення якості та організацією-членом МФБ.
55. Організація-член МФБ повинна щорічно складати та оприлюднювати річний звіт, який узагальнює результати здійснення програми перевірки забезпечення якості, а також надсилати копії звіту регулюючим органам на їхнє прохання.
56. У річному звіті не обов'язково вказувати докладну інформацію про окремих членів (партнерів або фірм) чи клієнтів.

Заходи щодо виправлення недоліків та дисциплінарні стягнення

57. Організація-член МФБ повинна зобов'язати своїх членів здійснювати необхідні заходи щодо виправлення недоліків у системах контролю якості або в галузі дотримання внутрішніх положень та процедур. Якщо після цього члени організації не демонструють дотримання професійних стандартів і вимог законодавчих і нормативних актів, організація-член МФБ повинна застосувати відповідне дисциплінарне стягнення.
58. Організація-член МФБ (або комітет організації-члена МФБ із необхідними повноваженнями) розглядає висновок звіту за результатами кожної перевірки забезпечення якості. Якщо звіт містить незадовільний висновок, то організація-член МФБ може вимагати, щоб її член надав заяву або пояснення, та описав заходи щодо виправлення недоліків, які він планує провести.
59. Організація-член МФБ повинна встановити чіткий зв'язок між незадовільними результатами перевірки та початком вжиття заходів щодо виправлення недоліків і введенням дисциплінарних санкцій згідно зі своєю дисциплінарною системою.

60. Організація-член МФБ може розглянути різні форми заходів щодо виправлення недоліків, у тому числі:

- вимагати проведення заходів, включаючи розгляд фірмою можливості застосування необхідних заходів щодо окремих працівників або завдань;
- вимагати додаткового підвищення кваліфікації;
- вимагати проведення більш частих або спеціальних перевірок забезпечення якості.

Організація-член МФБ може розглянути різні форми дисциплінарних стягнень, у тому числі:

- попередження, зауваження або догани;
- грошові штрафи;
- призупинення членства;
- виключення з членів організації.

62. Якщо організація-член МФБ здійснює ліцензування своїх членів, то вона може заборонити фірмам або окремим особам проводити аудити фінансової звітності.

Дата набрання чинності

63. Це Положення набирає чинності для перевірок що проводяться, починаючи з 31 грудня 2005 р. Дostroкове застосування заохочується.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №2
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА ІНШІ
ІНСТРУКЦІЇ КОМІТЕТУ З ОСВІТИ

ЗМІСТ

	Параграфи
Обов'язки	1-3
Тлумачення	4-7
Дата набрання чинності	8

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ при визначенні вимог до освіти їхніх власних членів. Це Положення застосовується незалежно від того, чи встановлюються ці вимоги самими організаціями-членами МФБ, чи вони встановлюються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організації-члени МФБ повинні (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені ці функції, виконувати їх відповідно до цього Положення та (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів освіти для професійних бухгалтерів (МСО), Міжнародних інструкцій з освіти для професійних бухгалтерів (МІО) та Міжнародних доповідей з освіти для професійних бухгалтерів (МДО), виданих Комітетом МФБ з освіти (Комітетом з освіти). Щоб розуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсягу, включаючи пояснювальні й інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних і асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів та масштаби діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку і впровадження МСО, МІО, МДО, що випускаються Комітетом з освіти.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень та не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Обов'язки

- 1. Організації-члени МФБ повинні довести до відома своїх членів усі МСО, МІО і МДО, видані Комітетом з освіти.**
2. Проекти МСО та МІО публікуються Комітетом з освіти для отримання коментарів від громадськості. Організації-члени МФБ повинні доводити до відома своїх членів усі проекти для обговорення, видані Комітетом з освіти, та закликати їх пропонувати зауваження від імені тих членів, які цікавляться вимогами щодо освіти та підвищення кваліфікації бухгалтерів і аудиторів.
- 3. Організації-члени МФБ повинні докласти максимум зусиль, щоб**
  - (а) включити в національні вимоги щодо освіти та підвищення кваліфікації бухгалтерів і аудиторів основні елементи змісту та процесу освіти і підвищення кваліфікації, на основі яких розроблені МСО, або, якщо за розробку національних вимог в галузі освіти і підвищення кваліфікації бухгалтерів і аудиторів відповідають треті сторони, переконати відповідальних за розробку вимог включити в них зазначені елементи, а також**
  - (б) сприяти впровадженню МСО або національних норм з освіти та підвищення кваліфікації, що містять МСО.**

Тлумачення

4. Вважається, що організація-член МФБ докладає «максимум зусиль», якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ.
5. МСО містять стандарти загальноновизнаної «належної практики» в галузі освіти та підвищення кваліфікації професійних бухгалтерів. Вони визначають основні елементи (наприклад, предмет, методи і прийоми) програм освіти та підвищення кваліфікації.
6. МФБ визнає, що в країнах організацій-членів МФБ різні культури, мови, різні освітні, юридичні та соціальні системи, а також визнає, що професійні бухгалтери виконують багато різних функцій. Докладні вимоги щодо програм освіти та підвищення кваліфікації визначає кожна організація-член МФБ окремо, але з урахуванням вимог, передбачених МСО.
7. Опис і нормативна сила МСО, МІО і МДО наводиться в Концептуальній основі Міжнародних стандартів освіти, яка видана Комітетом з освіти.

Дата набрання чинності

8. Це Положення набирає чинності з 31 грудня 2004 р. Дostroкове застосування заохочується.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №3
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ, ЩО ВІДПОВІДАЮТЬ
ПОЛОЖЕННЮ ПРО ПРАКТИКУ, ТА ІНШІ ДОКУМЕНТИ РМСАНВ

ЗМІСТ

	Параграфи
Обов'язки	1-5
Тлумачення	6
Дата набрання чинності	7

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ при розробці для їхніх членів стандартів контролю якості, аудиту, огляду фінансової звітності, а також послуг з надання впевненості та супутніх послуг. Це Положення застосовується незалежно від того, чи випускають такі стандарти самі організації-члени МФБ, чи такі стандарти випускаються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручене державним, регулюючим або іншим органам, то організації-члени МФБ повинні (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх згідно з цим Положенням і (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів, які відповідають Положенням про практику та іншим документам, що випускаються Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСНВ). Щоб розуміти та застосовувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні та інші матеріали Положення.

Це Положення поширюється на дійсних та асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена, та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку та запровадження Міжнародних стандартів та відповідних Положень про практику, що випускаються РМСАГ.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог щодо кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень і не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене, або вона може бути виключена з членів МФБ.

Обов'язки

- 1. Організації-члени МФБ повинні довести до відома своїх членів усі Міжнародні стандарти, відповідні Положення про практику, та інші документи, видані РМСАГ.**
2. Міжнародні стандарти, що випускаються РМСАНВ, включають Міжнародні стандарти контролю якості (МСКЯ), Міжнародні стандарти аудиту (МСА), Міжнародні стандарти завдань по огляду (МСЗО), Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості (МСЗНВ), Міжнародні стандарти супутніх послуг (МССП). Також РМСАНВ випускає відповідні Положення про практику та інші документи. Опис і нормативна сила Міжнародних стандартів, що відповідають Положенням про практику, й інших документів наводиться в Передмові до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, послугам з надання впевненості та супутніх послуг.
3. При розробці Міжнародних стандартів та відповідних Положень про практику, РМСАНВ публікує проекти Міжнародних стандартів і Положень про практику для обговорення й одержання коментарів від громадськості. Організації-члени МФБ повинні доводити до відома своїх членів усі проекти для обговорення, видані РМСАНВ, і спонукувати їх пропонувати зауваження від імені тих членів, що цікавляться стандартами контролю якості, аудиту, огляду, а також послуг з надання впевненості та супутніх послуг.
- 4. Організації-члени МФБ повинні докласти максимум зусиль для того, щоб**
  - (а) включити Міжнародні стандарти та відповідні Положення про практику, що випускаються РМСАГ, в національні стандарти чи інші відповідні постанови, або, якщо за розробку національних стандартів або відповідних інших постанов відповідають треті сторони, переконати тих, хто відповідає за розробку стандартів, включити Міжнародні стандарти та відповідні Положення про практику до національних стандартів або відповідних постанов організацій-членів МФБ;**
  - (б) сприяти при впровадженні Міжнародних стандартів та відповідних Положень про практику або національних стандартів і відповідних інших постанов, що містять Міжнародні стандарти та відповідні Положення про практику.**

Незважаючи на визнання національних стандартів у Конституції МФБ та в цьому Положенні, виконуючи свої обов'язки, організації-члени МФБ основною своєю метою повинні вважати зближення національних стандартів і відповідних інших постанов з Міжнародними стандартами і відповідними Положеннями про практику РМСАГ.

- 5. Організації-члени МФБ повинні впровадити процес, що забезпечує своєчасний, точний та повний переклад Міжнародних стандартів і відповідних Положень про практику, а також оперативне поширення такого перекладу в тому випадку, якщо Міжнародні стандарти використовуються професійними бухгалтерами в юрисдикціях цих організацій-членів МФБ або якщо для правильного впровадження і тлумачення національних стандартів необхідно розуміти Міжнародні стандарти.**

Тлумачення

1. Організація-член МФБ докладає «максимум зусиль», якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ.

Дата набрання чинності

2. Це Положення набирає чинності з 31 грудня 2004 р. Дostroкове застосування заохочується.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №4
КОДЕКС ЕТИКИ МФБ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ

ЗМІСТ

	Параграфи
Обов'язки	1-8
Тлумачення	9-13
Дата набрання чинності	14
Додаток	

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ при розробці стандартів етики для їхніх членів. Це Положення застосовується незалежно від того, чи випускають такі стандарти самі організацій-члени МФБ, чи такі стандарти випускаються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організаціям-членам МФБ слід (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цього Положення і (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо Кодексу етики МФБ для професійних бухгалтерів (Кодексу етики) та інших постанов Комітету МФБ з етики (Комітету з етики). Щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні й інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних і асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку і впровадження Кодексу та інших постанов Комітету з етики.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень і не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Обов'язки¹

1. Організації-члени МФБ повинні докласти максимум зусиль для запровадження Кодексу МФБ а також інших постанов, розроблених Комітетом з етики, коли та наскільки це можливо за цих обставин певної країни.
2. Організації-члени МФБ повинні довести до відома своїх членів положення Кодексу МФБ і інші постанови, розроблені Комітетом з етики.
3. Комітет з етики публікує проекти змін Кодексу МФБ для обговорення й одержання коментарів від громадськості. Організації-члени МФБ повинні доводити до відома своїх членів усі проекти для обговорення, видані Комітетом з етики, та спонукувати їх пропонувати зауваження від імені тих членів, що цікавляться нормами етики для професійних бухгалтерів.
4. Кодекс МФБ призначений служити моделлю, на якій ґрунтуються національні вимоги в галузі етики. Він встановлює стандарти поведінки та визначає фундаментальні принципи, яких повинні дотримуватися професійні бухгалтери. Бухгалтери та аудитори в усьому світі працюють в різному культурному та нормативному середовищі. У тих випадках, коли національна норма вступає в протиріччя з положенням Кодексу МФБ, перевага віддається національній нормі. Однак завжди необхідно дотримуватися основної мети Кодексу МФБ. Розділ 8 Кодексу МФБ «Незалежність виконання завдань з надання впевненості» встановлює концептуальну основу для вимог в галузі незалежності при виконанні завдань з надання впевненості, тобто міжнародний стандарт, на якому повинні ґрунтуватися національні стандарти. Відповідно, жодній організації не дозволяється застосовувати менш суворі стандарти, ніж ті, що передбачені в цьому розділі. Однак, якщо законодавчий або нормативний акт забороняє організаціям-членам МФБ дотримуватися визначених положень Розділу 8, то вони повинні дотримуватися інших положень цього Розділу.
5. Організації-члени МФБ повинні докласти максимум зусиль, щоб включити до національного кодексу етики фундаментальні принципи, викладені в Кодексі МФБ, або, якщо за розробку національних кодексів етики відповідають треті сторони, переконати відповідальних за розробку національних кодексів етики включити до них принципи Кодексу МФБ.
6. Організації-члени МФБ повинні мати процедури, що забезпечують проведення розслідування порушення і застосування необхідного дисциплінарного стягнення у випадку недотримання етичних вимог.
7. Недотримання членами етичних вимог, або нездатність обґрунтувати порушення таких вимог, може складати професійне порушення і бути підставою для застосування дисциплінарного стягнення. Організації-члени МФБ визначають свої дії з урахуванням обов'язків, передбачених у Положенні №6 «Розслідування порушень і застосування дисциплінарних стягнень».
8. Незважаючи на визнання в цьому Положенні національних кодексів етики, при виконанні членських обов'язків організації-члени МФБ основною своєю метою повинні вважати зближення національного Кодексу з принципами Кодексу МФБ.

---

¹ В червні 2003 р. Правління МФБ винесло на обговорення зміни Кодексу МФБ. Зміни, що пропонуються, змінюють нормативну силу Кодексу МФБ. Серед змін є таке положення: «Жодній організації-члену МФБ чи фірмі не дозволяється застосовувати менш суворі стандарти, аніж норми, передбачені в Кодексі МФБ. Однак, якщо організаціям-членам МФБ або фірмам законодавчим чи нормативним актом забороняється дотримуватися певних положень Кодексу МФБ, то вони повинні дотримуватися інших положень цього Кодексу МФБ». Коли Кодекс буде виданий в остаточній редакції, це Положення буде приведене у відповідність зі зміненням статусом Кодексу.

Тлумачення

9. Організація-член МФБ докладає „максимум зусиль”, якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ.

10. Для організацій-членів, що бажають прийняти Кодекс МФБ як свій національний кодекс, МФБ розробила формулювання, які можна використовувати, зазначаючи нормативну силу та сферу застосування Кодексу МФБ в конкретній країні. Це формулювання міститься в додатку до цього Положення.

11. Організацій-членів МФБ закликають надавати своїм членам поради та консультації, щоб допомогти їм у вирішенні етичних конфліктів. Ця функція є важливою складовою частиною запровадження етичних вимог. Наприклад, організації-члени МФБ можуть (а) організувати відділ, що відповідає на запитання своїх членів щодо тлумачення етичних вимог або (б) створити відповідні комітети в організаціях-членах, що будуть контролювати дотримання етичних вимог цими організаціями.

12. Відділ з тлумачення/порад/консультацій звичайно має наступні особливості:

- його мета і порядок роботи викладені чітко, зрозуміло та широко рекламуються серед членів;
- порядок надання послуг передбачає захисні механізми, що дозволяють розглядати тільки питання по суті та зобов'язують того, хто запитує, чітко викладати факти та обставини справи;
- відповідальні за консультації мають необхідні повноваження та достатні технічні знання і практичний досвід для надання таких консультацій;
- запити звичайно подаються на умовах конфіденційності;
- відповіді на будь-які запитання, пов'язані з тлумаченням/породою/консультаціями, підлягають публікації (на умовах збереження анонімності) для членів організації як навчальний матеріал.

13. Впровадженню етичних вимог може сприяти програма, призначена для ознайомлення членів з етичними вимогами та наслідками їхнього невиконання. Цю інформацію можна довести до відома окремих членів за допомогою

- довідників для членів організації
- технічних релізів
- професійних журналів
- звітів про дисциплінарні засідання та види діяльності
- програм постійного підвищення кваліфікації
- інформаційних бюлетенів
- фінансових та бізнес-релізів
- відповідей профільного комітету на запити, що надійшли.

Дата набрання чинності

14. Це Положення набирає чинності з 31 грудня 2004 р. Дострокове застосування заохочується.

Додаток

Ця передмова була затверджена Радою [назва організації-члена МФБ] до публікації.

1. [Назва організації-члена МФБ], як член Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ), відданий загальній меті МФБ, яка полягає в розвитку та підвищенні авторитету бухгалтерської й аудиторської професії, яка діє узгоджено в усьому світі на основі загальних стандартів. Працюючи в напрямку досягнення цієї мети, МФБ розробляє інструкції з етики для професійних бухгалтерів. МФБ вважає, що видання таких інструкцій підвищить рівень уніфікованості професійної етики в усьому світі.
2. Відповідно до обов'язків члена МФБ, [назва організації-члена **МФБ**] зобов'язана підтримувати роботу МФБ, (а) інформуючи своїх членів про кожну постанову, розроблену МФБ, і (б) втілюючи в життя ці постанови, коли та наскільки це можливо з урахуванням місцевих умов.
3. [Назва організації-члена МФБ] ухвалила (а) або б)):
  - а) прийняти Кодекс етики МФБ для професійних бухгалтерів як етичні вимоги в [назва країни]. Рада [назва організації-члена МФБ] підготувала пояснювальну передмову [додаток А], у якій зазначено статус і дату набрання чинності цього рішення.
  - б) прийняти Кодекс етики МФБ для професійних бухгалтерів як основу для затверджених етичних вимог у [назва країни]. Рада [назва організації-члена МФБ] підготувала пояснювальну передмову [додаток Б], у якому зазначено статус і дату набрання чинності цього рішення, а також описані значні розбіжності між інструкціями МФБ і законодавством або практикою в [назву країни] та шляхи врегулювання цих відмінностей.

Буде опублікована пояснювальна передмова про статус кожної додаткової постанови МФБ з етики, прийнятої Радою [назва організації-члена МФБ]. Якщо Рада [назва організації-члена МФБ] вважатиме за необхідне, можуть бути розроблені додаткові етичні вимоги з актуальних для [назва країни] питань, що не охоплюються у постанові МФБ.

4. Очікується, що члени [назва організації-члена МФБ] виконуватимуть етичні вимоги, що висуваються [назва організації-члена МФБ]. При явному невиконанні цих вимог [назва відповідного дисциплінарного комітету організації-члена МФБ] може почати розслідування поведінки члена організації.
5. Практично неможливо встановити етичні вимоги, що застосовуються у всіх ситуаціях і обставинах, що з ними можуть зіткнутися професійні бухгалтери. Отже, професійні бухгалтери повинні розглядати етичні вимоги як основні принципи, яких вони повинні дотримуватися, виконуючи свою роботу.
6. Дата, з якої члени організації повинні дотримуватися постанов з етики, зазначена в пояснювальній передмові.

Додаток А

Кодекс етики професійних бухгалтерів

[Назва]

Пояснювальна передмова

Рада [назва організації-члена МФБ] вирішила прийняти цей Кодекс. Усі члени [назва організації-члена МФБ] зобов'язані дотримуватися цього Кодексу при наданні професійних послуг в [назва країни], починаючи з [Місяць, День, Рік].

Додаток Б

Кодекс етики професійних бухгалтерів

[Назва]

Пояснювальна передмова

Рада [назва організації-члена МФБ] вирішила прийняти цей Кодекс з урахуванням пояснення, що наводиться нижче. Усі члени [назва організації-члена МФБ] зобов'язані дотримуватися цього Кодексу при наданні професійних послуг в [назва країни], починаючи з [Місяць, День, Рік].

Пояснення

Розділ 14. Відповідно до законодавства [назва країни], професійним бухгалтерам не дозволяється рекламувати свої послуги. Отже, дія пунктів 14.2 і 14.3 не поширюється на [назву країни].

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №5

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ТА ІНШІ ІНСТРУКЦІЇ КДС

ЗМІСТ

	Параграфи
Обов'язки	1-3
Тлумачення	4
Дата набрання чинності	5

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ при розробці Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі. Це Положення застосовується незалежно від того, чи випускають такі стандарти самі організації-члени МФБ, чи такі стандарти випускаються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організаціям-членам МФБ слід (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх згідно з цим Положенням і (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС) та інших постанов Комітету МФБ з державного сектору (КДС). Щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні та інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних і асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку і впровадження Стандартів та інших інструкцій КДС.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цим Положенням. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень і не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Обов'язки

Організації-члени МФБ повинні довести до відома своїх членів усі МСБОДС, інструкції, дослідження та доповіді, підготовлені МСБОДС.

1. КДС публікує проекти МСБОДС для обговорення та отримання коментарів від громадськості. Організації-члени МФБ повинні доводити до відома своїх членів усі проекти для обговорення, видані КДС, та спонукати їх пропонувати зауваження від імені тих членів, які цікавляться стандартами бухгалтерського обліку в державному секторі.

Організації-члени МФБ повинні докласти максимум зусиль, щоб

- (а) включити до національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі вимоги МСБОДС або, якщо за розробку національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі відповідають треті сторони, переконати відповідальних за розробку таких вимог у тому, що фінансова звітність загального призначення державних підприємств, окрім державних комерційних підприємств, повинна відповідати МСБОДС, а факт такої відповідності має бути зазначений у цій звітності, а також
- (б) сприяти впровадженню МСБОДС або національних стандартів бухгалтерського обліку, що включають МСБОДС.

Тлумачення

2. Організація-член МФБ докладає „максимум зусиль”, якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ.

Дата набрання чинності

3. Це Положення набирає чинності з 31 грудня 2004 р. Дostroкове застосування заохочується.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №6
РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ І ЗАСТОСУВАННЯ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ

ЗМІСТ

	Параграфи
Визначення	1
Вступ	2-6
Санкції	7-8
Надання членам інформації та інструкцій	9
Зв'язок із зовнішніми органами	10
Порушення справи	11
Повноваження і порядок розслідування	12-18
Дисциплінарний процес	19-22
Права з представництва та апеляції	23-24
Адміністративні процеси	25-35
Дата набрання чинності	36

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ під час проведення розслідування і застосування дисциплінарного стягнення за протиправну поведінку, у тому числі, але не тільки, порушення професійних стандартів і правил окремими членами (і фірмами-членами, якщо це передбачено національним законодавством і практикою). Це Положення застосовується незалежно від того, чи виконуються такі програми організаціями-членами МФБ від свого імені, від імені професії або від імені державних, регулюючих або інших органів, чи вони виконуються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організаціям-членам МФБ слід (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цього Положення та (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо проведення розслідування і застосування дисциплінарних заходів. Щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні та інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних і асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку та впровадження цього Положення.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, під час оцінки дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень і не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Визначення

1. Терміни, що використовуються у цьому Положенні мають такі значення:

- (а) «Максимум зусиль» - організація-член МФБ доклала „максимум зусиль”, якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ;
- б) «Член» – фізична особа, що є членом організації, що входить до складу МФБ.
- в) «Фірма-член» – приватний підприємець, товариство або корпорація професійних бухгалтерів, які є членами організації-члена МФБ, або підпорядковуються їй іншим чином.

Вступ

- 2. Об'єктивний і ефективний режим розслідування порушень і застосування дисциплінарних заходів є засобом притягнення до відповідальності тих, хто не дотримується високих професійних стандартів. Такий режим може бути забезпечений організацією-членом МФБ, державою або іншим зовнішнім органом.
- 3. Положення №6 визнає існування різних підходів, методики і національних умов, в яких працюють члени професійних організацій. В умовах певних юрисдикцій відповідальність за ліцензування аудиторів та/або бухгалтерів покладена на державу; в інших юрисдикціях – на організацію-члена МФБ. Аналогічно, членство в організаціях-членах МФБ може бути добровільним або обов'язковим для набуття та/або збереження права на здійснення професійної діяльності. Саме тому обов'язки організацій-членів МФБ щодо дисципліни і правозастосування виділені напівжирним шрифтом.
- 4. **Організації-члени МФБ повинні включити у свій статут і правила положення про розслідування порушення і застосування дисциплінарного стягнення за неправомірну поведінку, у тому числі, але не тільки, про порушення професійних стандартів і правил окремими членами (і, якщо допускається національним законодавством і практикою, фірмами-членами організації).**

Під неправомірною поведінкою розуміються всі або один із прикладів дій, що наводяться нижче:

- **злочинна діяльність;**
- **дії або бездіяльність, що ганьблять професію бухгалтера та аудитора;**
- **порушення професійних стандартів;**
- **порушення етичних вимог;**
- **приклади грубої професійної недбалості;**
- **ряд менш серйозних прикладів професійної недбалості, що у своїй сукупності можуть свідчити про нездатність здійснювати професійну діяльність; а також**
- **незадовільна робота.**

Кожна юрисдикція може сама приймати рішення про включення менш серйозних прикладів професійної недбалості в поняття «неправомірної поведінки».

- 5. У деяких юрисдикціях випадки неправомірної поведінки, що вимагають звернення до дисциплінарного суду або аналогічного органу, відрізняються від порушень норм, що можуть ефективно розбиратися відповідно до правил організації-члена МФБ або зовнішніх органів та без звертання до дисциплінарного суду. Якщо кожна з цих двох категорій розглядається різними відділами, важливо, щоб між двома відділами був установлений зв'язок і налагоджена перехресна звітність, що забезпечить ефективний зв'язок між дією регулюючого органу, розслідуванням порушень і застосуванням дисциплінарного стягнення.
- 6. Якщо законодавство або практика в юрисдикції, у якій працює організація, не вважає порушення норм «неправомірною поведінкою», організації-члени МФБ повинні забезпечити

можливість застосування в обох випадках таких санкцій, як обмеження та позбавлення права здійснювати професійну діяльність.

Санкції

7. Організації-члени МФБ повинні встановити об'єктивний і ефективний режим розслідування порушень і застосування дисциплінарних стягнень за порушення, якщо (а) такий режим не встановлений третьою стороною або (б) цьому не перешкоджає національне законодавство. Такий режим повинен надавати право тим, хто виносить рішення з цих питань, застосовувати ряд покарань, у тому числі, якщо це не суперечить чинному національному законодавству:
  - догану;
  - позбавлення або обмеження права здійснювати професійну діяльність;
  - штраф/оплата витрат;
  - позбавлення професійного титулу (звання), а також
  - виключення з членів організації.
8. Особливо важливо, щоб покарання передбачали: позбавлення професійного звання, обмеження і позбавлення права здійснювати професійну діяльність, а також виключення з членів організації. Такий режим забезпечує захист клієнтів та інших зацікавлених осіб, демонструючи зовнішньому світові, що професія грає свою роль у підтримці на належному рівні й вдосконаленні професійних стандартів та, врешті-решт, виключення з її рядів тих представників, що не гідні бути її членами.

Надання інформації і вказівок членам

9. Організації-члени МФБ повинні забезпечити повне ознайомлення своїх членів
  - (а) з усіма положеннями кодексу етики й інших професійних стандартів, правилами і вимогами (та будь-якими змінами та доповненнями), виданими МФБ або організацією-членом МФБ на національному рівні, а також
  - (б) з наслідками невиконання.

Зв'язок із зовнішніми органами

10. Організації-члени МФБ повинні забезпечити виконання всіх обов'язків відповідно до національного законодавства, що вимагає
  - (а) заявляти у відповідні державні органи про можливу співучасть членів або фірм-членів організації у серйозних злочинах або правопорушеннях; а також
  - (б) надавати цим органам необхідну інформацію.

Порушення справи

11. Організаціям-членам МФБ рекомендується розглянути можливість проводити розслідування і дисциплінарні заходи не тільки «на підставі скарг», але і «на підставі інформації». Дія, що представляє собою реакцію на скаргу, починається з моменту одержання організацією-членом МФБ скарги на конкретного члена або фірму. Як правило, такі скарги надходять від клієнта або регулюючого органу. Інформаційний підхід не заміняє підхід, що базується на скаргах. Це - додатковий процес, що забезпечує подальший захист суспільства завдяки тому, що він дозволяє дисциплінарному органу організації-члена МФБ розпочати розслідування (навіть за відсутності скарги), якщо з достовірних джерел отримана інформація, що вказує на ймовірність протиправної поведінки. Перевага такого інформаційного підходу полягає в наступному:

- а. він дозволяє системі діяти в інтересах суспільства активно, попереджуючи, а не тільки реагуючи на порушення;
- б. він дає можливість організації-членові МФБ виявити підозрілу поведінку на ранній стадії; а також
- в. він може надати додаткову впевненість зовнішнім зацікавленим особам у тім, що професія активно захищає інтереси суспільства та забезпечує дотримання найвищих професійних стандартів.

Повноваження і порядок розслідування

- 12. Якщо за розслідування порушень і застосування дисциплінарного стягнення відповідає організація-член МФБ, її внутрішні положення повинні передбачати, наскільки дозволяє національне законодавство, усі необхідні повноваження, щоб дозволити уповноваженим співробітникам проводити ефективне розслідування. Такі положення повинні також (а) зобов'язувати членів (і фірм-членів) надавати допомогу в ході розслідування скарг і оперативно відповідати на всі повідомлення організації-члена МФБ, а також (б) передбачати санкції у випадку невиконання цих вимог. Щоб ефективно проводити розслідування порушень та застосовувати дисциплінарні заходи, організації-члени МФБ повинні розвивати добрі професійні відносини з державними органами.**
- 13. Організації-члени МФБ повинні забезпечити наявність відповідних фахівців, фінансових або інших ресурсів для своєчасного проведення розслідування і застосування дисциплінарного заходу. Одному з провідних спеціалістів, що працюють в організації-члені МФБ і мають відповідну кваліфікацію, повинно бути доручене керівництво цими процесами, відповідно до природного права й інших чинних актів законодавства.**
- 14. Відповідно до попереднього параграфу, склад слідчої й обвинувальної груп і комітетів визначається безпосередньо кожної організацією-членом МФБ. Деякі організації-члени МФБ створюють змішані групи, до складу яких входять добровольці і фахівці, що мають необхідну кваліфікацію і досвід. У багатьох випадках організації-члени МФБ формують Слідчий комітет, до складу якого входять фахівці різної професійної спрямованості, а також не бухгалтери, «представники громадськості». Окремим членам Слідчого комітету може бути доручено надання допомоги в повному розслідуванні конкретних справ.**
- 15. При розслідуванні справ, спочатку необхідно підтвердити, що будь-який член комітету, якому було доручено допомагати розслідуванню, не залежить від (а) об'єкта розслідування або (б) будь-якої людини, причетної до цієї справи або зацікавленої в ній. При виникненні такого конфлікту від самого початку або в ході розслідування, той, кому було доручено розслідування, має негайно скласти з себе такі повноваження. Подібні обміркування однаковою мірою відносяться до всіх учасників розслідування і розгляду справ.**
- 16. По закінченні слідчого процесу, Слідчий комітет повинен розглянути докази та прийняти рішення про те, чи існує підстава для порушення провадження у справі. Якщо Слідчим комітетом встановлено, що порушення відбулося, справа передається до дисциплінарного суду або до іншого подібного органу і висуваються обвинувачення.**
- 17. У багатьох випадках немає необхідності проводити повний судовий розгляд, якщо сторони згодні на альтернативне рішення або обвинувачуваний визнає обвинувачення.**
- 18. Організації-члени МФБ повинні установити та підтримувати процес незалежної перевірки скарг клієнтів і інших осіб у відношенні справ, по яких після розслідування було прийняте рішення не передавати справи в дисциплінарний суд. Мета такого процесу перевірки полягає в тому, щоб вивчити наявну інформацію та вирішити, чи прийняв слідчий комітет правильне рішення на основі повної інформації. Деталі такого процесу визначаються організаціями-членами МФБ. Однак сам ефективний процес зовнішньої перевірки необхідний для демонстрації того, що слідчі процеси організації-члена МФБ визнають права людини і дійсно служать інтересам суспільства. Це важливо не тільки для відповідача, позивача й інших**

осіб, задіяних у розслідуванні та дисциплінарному процесі, але також і для репутації професійної організації та професії на національному та міжнародному рівнях.

Дисциплінарний процес

19. Для розгляду справ, по яких було вирішено висувати звинувачення в професійних порушеннях, потрібно створити дисциплінарний суд або аналогічний орган. З метою прискорення процесу, повинна створюватися та діяти колегія або аналогічна комісія, зі складу якої будуть відбиратися фахівці для виконання ролі суддів при розгляді справ, коли вони порушуються. Необхідно, щоб у складі членів суду в однаковій мірі були як професіонали, так і зовнішні експерти. Зважаючи на це, до складу суду повинні входити як бухгалтери, так і представники інших професій. Одна й та сама особа не може бути членом слідчої комісії та дисциплінарного суду водночас або в будь-який інший час відносно однієї справи.
20. Одним зі встановлених тестів на необхідність застосування дисциплінарних процесів є значна невідповідність поведінки члена (або фірми-члена) очікуваним нормам за певних обставин, однак кожна професійна організація сама встановлює відповідний тест.
21. Як незалежного консультанта для членів суду з питань доказу, процедурних та інших питань, наприклад, таких, як тягар доведення та стандарти доказу, необхідного для підтвердження висновків Слідчого комітету, варто залучити досвідченого юриста. У деяких юрисдикціях обов'язку голови суду виконує досвідчений юрист. Можна створити невелику групу досвідчених юристів, один із членів якої буде залучатися до розгляду справ, коли вони порушуються. Справу може вести один зі старших співробітників, призначений проводити розслідування та судові переслідування, або запрошений юрист або інший фахівець відповідної кваліфікації. Член або фірма-член організації, справа якого розглядається, має право подавати дисциплінарному судові заяви в довільній формі. У деяких юрисдикціях, щоб скоротити час участі інших членів суду передбачається, що попередні питання може вирішувати один голова. Якщо прийнято таку практику, то голова суду повинний мати юридичну освіту або при цьому має бути присутній незалежний юридичний консультант.
22. Суд повинен демонструвати незалежність. У різних юрисдикціях це робиться по-різному, однак повинні бути встановлені внутрішні правила, що не допускають впливу професійної організації на роботу дисциплінарного суду, прийняття рішень та введення дисциплінарних санкцій. Більш того, рішення суду може бути змінене чи скасоване лише апеляційним судом, передбаченим пунктом 21 цього Положення.

Права з представництва та апеляції

23. Правила організацій-членів МФБ повинні передбачати можливість представлення інтересів відповідача на засіданнях дисциплінарного суду кваліфікованим юристом або іншою особою на вибір відповідача. Крім цього, правила повинні передбачати можливість оскарження відповідачем рішення суду та введеної санкції. Якщо це дозволяється національним законодавством і служить інтересам суспільства, до рішення апеляційного суду повинна бути припинена дія будь-якої постанови суду, що змінює статус відповідача. До складу апеляційного суду не може входити жоден із членів суду, що брали участь в ухваленні первісного рішення про осуд відповідача. Процес оскарження повинен передбачати такі ж процедурні норми, як і процес розгляду справи на засіданнях дисциплінарного суду.
24. У деяких юрисдикціях передбачається можливість подачі апеляції Слідчим комітетом (або прирівняним до нього органом), якщо його члени вважають, що будь-яка санкція, застосована дисциплінарним судом, є занадто м'якою. Однак керівний орган самої професійної організації-члена МФБ не має права подавати апеляцію.

Адміністративний процес

- 25. Організації-члени МФБ повинні встановити терміни розгляду всіх справ та прагнути їх дотримуватися, якщо це можливо. Початком таких термінів звичайно служить дата отримання організацією-членом МФБ інформації, достатньої для початку розслідування.**
- 26. Організації-члени МФБ повинні підтримувати та використовувати механізми контролю, що дозволяють забезпечити своєчасне проведення розслідування та судового розгляду, а також своєчасне виконання всіх необхідних дій. Одним із таких механізмів є форма звіту про виключення. У випадку виникнення істотної затримки в проведенні розслідування або судового розгляду, такий звіт повинен подавати відповідальний за слідчий та дисциплінарний процес визначений посадовій особі, наприклад, виконавчому директорові організації-члена МФБ або голові Слідчого комітету, або прирівняного до нього органу.**
27. Безпідставне затягування процесу знижує ефективність розслідування та судового розгляду. Воно створює несправедливі умови як для позивача, так і для відповідача, і може призвести до розвалу добре підготовленої справи. Таким чином, рекомендується проводити слідчі дії та дисциплінарний розгляд якомога оперативніше. Якщо немає необхідності в дисциплінарному розгляді, то весь процес може бути завершений протягом кількох місяців. Однаковою мірою визнається, що розгляд великих та складних справ може зайняти кілька років. Початок провадження по кримінальних або цивільних справах або розслідування зовнішніми органами може затримати розслідування та судові переслідування з боку організацій-членів МФБ. Однак, висновки та інша інформація, що відноситься до такого судового розгляду та слідства, може допомогти організації-членові в проведенні її власного розслідування і судового переслідування.
28. Механізми контролю призначені для спостереження за ходом розслідування та переслідування в судовому порядку, а також для інформування відповідальних осіб, щоб вони вчасно вживали заходів для скорочення затримок до мінімуму.
29. У багатьох юрисдикціях конфіденційність розгляду справ сприяє підвищенню авторитету слідчого і дисциплінарного процесу; однак, при дотриманні прав відповідача, організації-члени МФБ належним чином враховують національне законодавство й інтереси суспільства. Організації-члени МФБ розробляють власну політику щодо висвітлення таких справ. Членам МФБ рекомендується бути обережними і давати третім особам тільки ту інформацію, що повинна бути оприлюднена відповідно до законодавства або затверджена для оприлюднення особами, відповідальними за прийняття таких рішень.
- 30. Організації-члени МФБ повинні ввести та дотримуватися порядку, відповідно до якого (а) необхідність дотримання конфіденційності доводиться до відома всіх осіб, що працюють або задіяні у ході слідчих і дисциплінарних процесів (або мають доступ до інформації про такі процеси) і (б) повинна бути підписана угода про дотримання конфіденційності, що має обов'язкову силу.**
- 31. Організації-члени МФБ повинні володіти надійними засобами збереження матеріалів справ та інших доказів, що забезпечують захист інформації.**
32. Надійна, гарантована конфіденційність збереження і роботи з матеріалами та доказами забезпечує захист інтересів усіх сторін слідчого і дисциплінарного процесу, особливо позивача і члена організації. Такий порядок дозволяє зменшити ймовірність втрати, фальсифікації та вилучення доказів.
- 33. Організації-члени МФБ повинні вести повну документацію по всіх слідчих діях і дисциплінарних процесах протягом періоду розгляду справи та після його завершення до закінчення терміну збереження документації, встановленого для таких цілей самою організацією-членом МФБ.**
34. Ефективне ведення звітності необхідно для того, щоб відслідковувати та документувати хід розслідування та дисциплінарних процесів. Таким чином, можна виявити постійних порушників та підготувати надійні статистичні дані, демонструючи наявність активних і ефективних слідчих і дисциплінарних процесів. Точна та повна звітність також допоможе

відповісти на скарги з приводу розгляду справи, особливо якщо вони виникають через кілька років після винесення рішення у справі. Кожна організація-член МФБ розробляє свою власну політику щодо збереження документації. Рекомендується зберігати документи протягом періоду часу, який би дозволив забезпечити наявність відповідної інформації для захисту інтересів суспільства та членів організації-члена МФБ. Таку документацію можна вести на електронних або паперових носіях. Організаціям-членам МФБ рекомендується враховувати чинне в їхніх юрисдикціях законодавство щодо обробки, збереження та використання даних і конфіденційної інформації.

35. Звіти про розгляд дисциплінарних або аналогічних справ можуть бути ефективним знаряддям навчання, оскільки вони (а) пов'язані з реальними життєвими ситуаціями, (б) демонструють практичне застосування стандартів, правил і кодексу етики, а також (в) виявляють потенційні проблеми, яких варто уникати. Зважаючи на це, організаціям-членам МФБ рекомендується публікувати звіти про справи, та заохочувати студентів і кваліфікованих членів організації до їх вивчення. Такі матеріали будуть корисними незалежно від того, чи вказуються в них конкретні імена людей, організацій та третіх сторін. У будь-якому випадку необхідно переконатися в тому, що час публікації і зміст таких звітів не порушують права зацікавлених осіб (наприклад, права тих, хто є учасником процесів по цивільних або кримінальних справах). Якщо дозволять обставини, такі звіти можуть випускатися після консультацій з особами, відповідальними за слідчий і обвинувальний процес.

Дата набрання чинності

- 20. Це Положення набирає чинності з 31 грудня 2005 р. Дostroкове застосування заохочується.**

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ №7
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ЗМІСТ

	Параграфи
Обов'язки	1-8
Тлумачення	9-13
Дата набрання чинності	14

Це Положення про обов'язки членів (Положення) випускається Правлінням МФБ. Воно повинне застосовуватися організаціями-членами МФБ при розробці стандартів фінансової звітності для професійних бухгалтерів. Це Положення застосовується незалежно від того, чи випускають такі стандарти самі організації-члени МФБ, чи такі стандарти випускаються іншою організацією.

Якщо виконання функцій, передбачених у цьому Положенні, доручено державним, регулюючим або іншим органам, то організаціям-членам МФБ слід (а) докласти максимум зусиль, щоб переконати тих, кому доручені такі функції, виконувати їх відповідно до цього Положення та (б) у разі необхідності, сприяти їм у цьому.

У Положенні визначаються обов'язки організацій-членів МФБ щодо Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що випускаються Радою за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (РМСБО). Щоб зрозуміти та виконувати обов'язки (виділені напівжирним шрифтом), необхідно ознайомитися з текстом Положення в повному обсязі, включаючи пояснювальні та інші матеріали, що містяться в Положенні.

Це Положення поширюється на дійсних та асоційованих членів МФБ. Якщо інше не впливає з контексту, термін «організація-член» відноситься і до асоційованих членів МФБ. Застосовуючи це Положення до асоційованих членів, МФБ визнає (а) рівень обов'язків асоційованих членів, що, відповідно до Конституції МФБ, відрізняється від рівня обов'язків дійсних членів, (б) стадію розвитку, наявність ресурсів і обсяг діяльності кожної організації – асоційованого члена та її членів.

Це Положення не поширюється на афілійованих членів МФБ. Однак, відповідно до обов'язків афілійованих членів, передбачених Конституцією МФБ, очікується, що такі організації підтримають розробку і впровадження Стандартів, що випускаються СМСБУ.

Незважаючи на те, що Положення поширюються на дійсних і асоційованих членів, оцінюючи рівень дотримання членами своїх обов'язків, МФБ належним чином враховує доречність і застосування передбачених Положеннями вимог до кожної організації-члена МФБ. Таким чином, визнається, що організації-члени МФБ та їхні члени працюють у різних галузях професійної діяльності. Також, при оцінці дотримання організацією-членом МФБ своїх обов'язків у рамках Програми МФБ з контролю за виконанням обов'язків членів, буде враховуватися стадія розвитку організації-члена МФБ.

За виняткових обставин організація-член МФБ може відступати від дотримання обов'язків, передбачених цими Положеннями, якщо в такий спосіб вона швидше досягне результату, виконуючи свій обов'язок перед суспільством. Організація-член МФБ повинна бути готовою обґрунтувати недотримання цих обов'язків. Якщо організація не дотримується вимог цих Положень та не дає задовільного пояснення причин їхнього недотримання, то її членство в МФБ може бути призупинене або вона може бути виключена з членів МФБ.

Обов'язки

1. Організації-члени МФБ повинні підтримувати роботу РМСБО, доводячи до відома своїх членів усі стандарти МСФЗ.
2. РМСБО публікує проекти МСФЗ для обговорення та отримання коментарів від громадськості. Організації-члени МФБ повинні доводити до відома своїх членів усі проекти для обговорення, видані РМСБО, і спонукувати них пропонувати зауваження від імені тих членів, що цікавляться стандартами бухгалтерського обліку.
3. Організації-члени МФБ повинні докладати максимум зусиль, щоб
  - (а) включити в національні вимоги щодо бухгалтерського обліку вимоги МСФЗ або, якщо за розробку національних стандартів бухгалтерського обліку відповідають треті сторони, переконати відповідальних за розробку таких вимог, у тому, що фінансова звітність загального призначення повинна відповідати МСФЗ і факт такої відповідності повинен бути зазначений у цій звітності, а також
  - (б) сприяти впровадженню МСФЗ або національних стандартів бухгалтерського обліку, що включають МСФЗ.

Тлумачення

4. Організація-член МФБ докладає „максимум зусиль”, якщо вона не здатна реально робити більше, ніж зробила чи робить, щоб виконати конкретний обов'язок члена МФБ.

Дата набрання чинності

5. Це Положення набирає чинності з 31 березня 2004 р. Дostroкове застосування заохочується.